

Науково-практична конференція «Сучасні методи діагностики та лікування в урології, андрології та онкоурології»

І.І. Горпинченко, В.В. Спиридоненко
ДУ «Інститут урології НАМН України», м. Київ

У місті Дніпро з 4 по 5 жовтня 2018 року було проведено науково-практичну конференцію за участю міжнародних спеціалістів «Сучасні методи діагностики та лікування в урології, андрології та онкоурології», яку було присвячено 220-річчю від дня заснування Дніпропетровської обласної клінічної лікарні ім. І.І. Мечникова. Організаторами конференції були: Міністерство охорони здоров'я України, Асоціація урологів України, Асоціація урологів Дніпропетровської області, ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», Департамент охорони здоров'я Дніпропетровської обласної державної адміністрації.

Місцем проведення конференції традиційно став Єврейський культурно-діловий центр «Менора», в якому відбулася церемонія урочистого відкриття о 9:00 4 жовтня 2018 року.

Голови оргкомітету конференції: д-р мед. наук, проф., президент Асоціації урологів України, директор ДУ «Інститут урології НАМН України», член-кореспондент НАМН України С.О. Возіанов та Т.О. Перцева – д-р мед. наук, проф., ректор ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», член-кореспондент НАМН України.

Співголови оргкомітету: д-р мед. наук, проф. В.П. Стусь – заслужений діяч науки та техніки України, завідувач кафедри ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»; В.М. Лісовий – д-р мед. наук, проф., член-кореспондент НАМН України, лауреат Державної премії України, ректор ДЗ «Харківський національний медичний університет»; Е.О. Саховський – д-р мед. наук, проф., керівник науково-дослідного відділення пластичної та реконструктивної онкоурології Національного інституту раку, заслужений діяч науки і техніки України, Голова спілки онкоурологів України; А.І. Бойко – канд. мед. наук, доцент, експерт за фахом «урологія» МОЗ України;

Н.Ю. Будяк – директор департаменту охорони здоров'я Дніпропетровської ОДА; С.А. Риженко – д-р мед. наук, проф., головний лікар КЗ «Дніпропетровська обласна клінічна лікарня ім. І.І. Мечникова». Відповідальний секретар оргкомітету: М.Ю. Поліон – канд. мед. наук, асистент кафедри урології ДЗ «Дніпропетровської медичної академії МОЗ України».

Учасників конференції привітали д-р мед. наук, проф., президент Асоціації урологів України, директор ДУ «Інститут урології НАМН України», член-кореспондент НАМН України С.О. Возіанов; д-р мед. наук, проф., член-кореспондент НАМН України, лауреат Державної премії України, ректор ДЗ «Харківський національний медичний університет» В.М. Лісовий; д-р мед. наук, проф., ректор ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», член-кореспондент НАМН України Т.О. Перцева; д-р мед. наук, проф., керівник науково-дослідного відділення пластичної та реконструктивної онкоурології Національного інституту раку, заслужений діяч науки і техніки України, Голова спілки онкоурологів України Е.О. Саховський; д-р мед. наук, проф., зав. відділом сексопатології і андрології ДУ «Інститут урології НАМН України» І.І. Горпинченко; д-р мед. наук, проф., головний лікар КЗ «Дніпропетровська обласна клінічна лікарня ім. І.І. Мечникова» С.А. Риженко; д-р мед. наук, проф. заслужений діяч науки та техніки України, завідувач кафедри ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» В.П. Стусь; директор департаменту охорони здоров'я Дніпропетровської ОДА Н.Ю. Будяк.

З доповіддю про 220-річну історію розвитку та становлення лікувального закладу «Дніпропетровська обласна клінічна лікарня ім. І.І. Мечникова» виступив головний лікар, д-р мед. наук, професор С.А. Риженко. Він розповів про значні історичні етапи формування сучасної медичної науки, вагомому ролі у наданні допомоги Збройним Силам

України за умови сучасної військової агресії. Зазначену тематику було продовжено у доповіді «Історія урології обласної клінічної лікарні ім. І.І. Мечникова» В.П. Стусем та С.А. Риженком, які наголосили, що за практично 200-річний період існування лікарні було сформовано наукову школу урологів, з яких провідну роль відігравав член-кореспондент НАМН України, професор О.В. Люлька.

Перше засідання конференції, яке відбулося на чолі з професорами Ф.І. Костевим, І.І. Горпинченком, Б.М. Ворником, С.П. Пасечниковим, О.Д. Нікітіним, було присвячено темі «Уроандрологія. Стандарти та індивідуальний підхід».

Колективом у складі Горпинченка І.І., Аксьонова П.В., Романюка М.Г. (Київ) була представлена доповідь «Ударно-хвильова терапія при еректильній дисфункції», де автори зазначили перспективу даного методу при еректильній дисфункції, а також продемонстрували необхідність у подальшому аналізі отриманих даних та співставлення останніх з результатами світових досліджень. Тема «Сексуальна функція після лазерної вапоризації при доброякісній гіперплазії передміхурової залози» була представлена авторами І.І. Горпинченком, А.М. Ситенком та О.В. Вінтонів (Київ), які доповіли про свій досвід використання зазначеного методу та вказали на необхідність застосування реабілітаційних заходів щодо покращення сексуальної функції у чоловіків. Доповідь Д.М. Гайдамаченка (Німеччина) було присвячено програмам підготовки лікаря-уролога у Німеччині.

Друге засідання відкрив професор Б.М. Ворник (Київ) доповіддю «Психогормональні паралелі сексуальної та репродуктивної поведінки у чоловіків», в якій вказав на залежність психоемоційної поведінки у чоловіків різного віку від належного гормонального статусу із закономірностями формування індивідуальних гормональних профілів. А.М. Ситенко (Київ) у своєму повідомленні «Перший досвід імплантації сфінктерів Zerhug» розповів про власний досвід у цьому напрямленні та зазначив його перспективу. К.Р. Нуріманов (Київ) у доповіді «Передумови застосування ударно-хвильової терапії (УХТ) у чоловіків із синдромом хронічного тазового болю (СХТБ)» розкрив тему перспективи використання даного методу наразі неефективності інших методів лікування СХТБ, а також вказав на позитивний досвід використання УХТ у відділі сексології та андрології ДУ «Інститут урології НАМН України». У доповіді «Оцінка задоволеності сексуальної пари при різних методах корекції еректильної дисфункції» дослідники О.М. Корнієнко та М.О. Щербак (Київ) надали оцінку різним методам лікування зазначеної патології з найбільш позитивним терапевтичним ефектом від комбінованого методу лікування. Після проведення секції відбулася наукова дискусія з даного приводу.

Третє засідання «Урологія» проходило під керівництвом С.П. Пасечникова, О.О. Люлька, І.М. Антоняна, Ф.І. Костева, С.М. Шамраєва. Доповідь В.П. Стуса (Дніпро) «Сучасні підходи до лікування симптомів нижніх сечових шляхів» була присвячена застосуванню комбінованої та монотерапії із альфа-адреноблокаторами при різних станах, які супроводжуються симптомами нижніх сечових шляхів. Досвід у хірургічній корекції стриктур сечівника продемонстрували у доповіді «Порівняльна оцінка застосування відкритої уретропластики при довгих стриктурах і облітерації передньої і задньої уретри» дослідницький колектив у складі С.О. Возіанова, С.М. Шамраєва, М.А. Радченко, Д.М. Шамраєвої. Доповідь про ефективність тренсуретральної енуклеорезекції передміхурової залози С.М. Шамраєва та М.А. Радченко (Київ) перебувала питання показань, протипоказань, техніки та перебігу

післяопераційного періоду при застосуванні даного методу малоінвазивного лікування.

З питаннями щодо порушень сексуальної функції у контексті лікування доброякісної гіперплазії передміхурової залози (ДГПЗ) виступив проф. В.П. Стусь, який наголосив на перспективі медикаментозної комбінації 5-АРІ та альфа-адреноблокаторів, що чинить патогенетичний вплив на еректильну дисфункцію. Питанням сучасного підходу до лікування інфекцій сечових шляхів було присвячено доповідь О.Д. Нікітіна (Київ), який зазначив необхідність скринінгу статевих інфекцій та дотримання протоколу ЕАУ при лікуванні даної патології. Доповідь колективу науковців ДУ «Інститут урології НАМН» (А.В. Руденко, С.П. Пасечникова, М.В. Мітченко, О.М. Бавіна) «Клініко-мікробіологічне обґрунтування тактики лікування хворих на гострий неускладнений пієлонефрит залежно від таксономічної належності збудників запального процесу» стала результатом багаторічних клінічних досліджень, присвячених питанням сучасної діагностики та розробки раціональної антибактеріальної терапії зазначеної нозології.

Важливою та сучасною темою можна назвати питання онкопатології. У своїй доповіді «Онкопатологія в реєстрі пацієнтів з хронічними хворобами нирок на замісній ниркової терапії» дослідники В.М. Лісовий, Н.А. Андон'єва, О.А. Гуц, М. Дубовик (Харків) встановили наявність досить значного відсотка пацієнтів із онкопатологією, що усе частіше зустрічається в хворих, які перебувають на замісній ниркової терапії. Вказано на необхідність вчасної діагностики та повної корекції таких станів. І.М. Антонян та Ф.Г. Мошель (Харків) представили доповідь про ефективність використання уденафіла у пацієнтів з невідлим досвідом лікування еректильної дисфункції інгібіторами 5-фосфодіестерази. Уденафіл вважається одним з найбільш сучасних препаратів, які можна використовувати як у комплексній терапії, так і у монотерапії. Хірургічна допомога при пенільних дисморфобіях, якій було присвячено доповідь А.В. Аркатова, О. Книгавко, Н. Панасовського (Харків), вважається одним із найбільш складних методів пластичної андрології. Харківські урологи активно та успішно розвивають дану галузь корекції.

Досить цікава доповідь «Передчасна еякуляція, тазовий біль, лейкоспермія – незвичайні прояви двостороннього варикоцеле» представлено О.В. Книгавком (Харків). Доповідь В.М. Лісового, М.М. Полякова, Н.М. Андон'євої (Харків) «Вживаність ниркового трансплантату у пацієнтів із цукровим діабетом. Особливості спостереження у післятрансплантаційний період» торкнулася проблеми існування ускладнень при цукровому діабеті, що вважається одним з найбільш поширених захворювань у світі. Саме цукровий діабет здатен значно ускладнювати перебіг післятрансплантаційного періоду, з необхідністю значних економічних витрат.

У доповіді О.Д. Нікітіна (Київ) «Можливості комбінованої імуномодельючої терапії хворих із ескреторно-токсичною безплідністю» вказав на необхідність дотримання чіткого алгоритму терапії зазначених станів.

Четверте засідання під головуванням Е.О. Стаховського, С.М. Шамраєва, В.С. Сакало, В.М. Григоренка «Рак сечового міхура (РСМ). Рак яєчка. Лапароскопічні операції» було відкрито доповіддю Д.М. Гайдамаченка (Німеччина) «Підходи до радикальних оперативних втручань за наявності раку сечового міхура (РСМ) у Німеччині». Тему хірургічної корекції РСМ було продовжено доповіддю О.Е. Стаховського (Київ) «Комбіноване лікування локалізованого раку сечового міхура. Питанням радикальної хірургічної корекції РСМ було присвячено доповідь колективів з ДУ «Інститут урології НАМН України» та

інших спеціалізованих закладів України С.О. Возіанова, С.М. Шамраєва, В.П. Стуся, В.Д. Васильєвої, В.М. Краснова, М.Ю. Поліона, Д.М. Шамраєвої «Прогнозування ранніх післяопераційних ускладнень радикальної цистектомії з різними способами деривації сечі за допомогою методів математичного аналізу».

Дослідники Національного Інституту раку проф. Е.О. Стаховський та М.В. Маринченко (Київ) представили доповідь про сучасні хірургічні технології «Унілатеральна уретерокутанеостомія – показання, техніка та результати», де виклали свій власний досвід. Лікуванню рефрактерних форм герміногенних пухлин яєчка було присвячено доповідь проф. А.В. Сакало (Київ), де він розповів про власний досвід обстеження, терапії, спостереження та віддалених результатів зазначеної онкопатології. М.В. Пікуль (Київ) було зроблено доповідь за власними спостереженнями на тему «Органозберігаюче лікування при пухлинах сечоводу різної локалізації». Одним із найбільш частих ускладнень лапараскопічної хірургії є спайковий процес черевної порожнини. Ефективність лапараскопічних операцій у випадку вираженого спайкового процесу у черевній порожнині було оцінено у доповіді О.С. Сагань (Запоріжжя).

Цікавий та цінний досвід з приводу метастатичного ураження наднирників було викладено колективом у складі С.П. Стьопушкіна, В.П. Чайковського, В.А. Черніловського, Р.В. Соколенка (Дніпро) «Лапараскопічна адреналектомія при метастатичному ураженні наднирників». Доповідь «Особливості виконання лапараскопічного уретероцистонеоанастомозу за методикою muscle-hitch» було надано О.О. Люлько (Запоріжжя).

Доповідь, що ґрунтується на власних дослідженнях, було представлено В.М. Григоренком, С.В. Байдо, С.І. Придюком – «Порівняльний аналіз показників функції нирок в умовах напруженого карбокиперитонеуму, без газової та малогазової лапароскопії». Досить складна та цікава тема «Лімфоцели після лапараскопічної тазової лімфодисекції: профілактика, діагностика, лікування» була розглянута Р.М. Молчановим та Є.В. Павліном (Дніпро). Після доповідей відбулася жвава дискусія за зазначеними питаннями.

5 жовтня 2018 року у Конференц-залі терапевтичного корпусу КЗ «ДОКЛ ім. І.І. Мечникова» відбулося **п'яте засідання** конференції на тему «Онкоурологія: рак ниркової паренхіми. Жива хірургія (резекція нирки)». Головуючими засідання були С.А. Риженко, С.О. Возіанов, В.П. Стусь, В.М. Лісовий, В.М. Григоренко, В.С. Сакало, О.О. Люлько. Вступне слово головного лікаря КЗ «Дніпропетровська обласна клінічна лікарня ім. І.І. Мечникова» професора С.А. Риженка було присвячено актуальним питанням надання допомоги за різних напрямків медицини. Особливу увагу було приділено наданню допомоги, у тому числі й спеціалізованої, військовим, які постраждали у зоні проведення АТО.

Декількома клінічними випадками зі своєї хірургічної практики поділився С.А. Дяговець (Дніпро). В.П. Стусь (Дніпро) виступив із доповіддю «Оптимальна послідовність таргетних препаратів при раку нирки». Ю.В. Вітрук (Київ) розповів про свій хірургічний досвід лікування раку нирки у доповіді «Органозберігаюча тактика та результати лікування пізніх стадій раку нирки». Про нові можливості та перспективи таргетної терапії нирково-клітинного раку розповів С.М. Шамраєв (Київ). Також була зроблена доповідь під назвою «Оптимізація лікування метастатичного нирково-клітинного раку» співробітником Інституту раку НАМН України Ю.В. Вітруком. Про використання методу нефрометрії для встановлення показань до неoad'ювантної таргетної терапії при нирково-клітинному раку повідомив О.А. Войленко (Київ). Про хірургічне малоінвазивне лі-

кування ниркових ангіоміоліпом у пацієнтів з туберозним склерозом доповіла група авторів у складі: В.М. Лісовий, Д.В. Щукін, І.А. Гарагатий, І.М. Антонян, М.М. Поляков, В.В. Мегера, Г.Г. Хареба, В.М. Демченко (Харків). Науковці з Дніпра (Р.М. Молчанов та Л.Г. Хітько) презентували доповідь «Сегментарна ішемія при лапараскопічних резекціях нирки».

Науковець із Києва Б.О. Гречко представив доповідь про поліаміни, як нові маркери діагностики раку передміхурової залози та розповів про їхню перспективу. А про вибір тактики лікування та оцінювання результатів лікування раку передміхурової залози високого ризику доповів О.А. Кононенко (Київ).

Досвідом з проміжної біопсії передміхурової залози поділився Е.О. Стаховський (Київ), а про вибір методу проведення біопсії передміхурової залози доповів Г.Г. Хареба (Харків). Групою авторів у складі С.О. Возіанова, С.М. Шамраєва та А.М. Леоненка було представлено дві доповіді «Генітоурінарні ускладнення радикальної простатектомії у хворих на локалізований рак передміхурової залози» та «Новий принцип оцінки результатів ендоскопічної радикальної простатектомії у хворих на локалізований рак передміхурової залози», де авторами надано власні статистичні результати після оперативного лікування у клініці ДУ «Інститут урології НАМН України».

Друга частина засідання мала у складі також декілька доповідей. Так, Ю.В. Вітрук розповів про нові тенденції у лікуванні кастраційно-резистентного раку передміхурової залози (КРПІЗ). Про особливості підходів до радикальних оперативних втручань у хворих на рак передміхурової залози у Німеччині доповів Д.М. Гайдамаченко (Німеччина).

Про оцінку стану здоров'я пацієнтів похилого віку, хворих на рак передміхурової залози, з метою вибору адекватної лікувальної тактики розповів Ю.В. Криворотько (Харків). Науковці з Дніпра Ю.Ю. Кобиляцький, О.С. Гармиш та К.А. Фомченко представили доповідь про сучасні підходи анестезіологічного забезпечення оперативних втручань у хворих з онкоурологічною патологією.

Презентацію на тему «Еволюція магнітно-резонансної томографії у моніторингу ефективності консервативного та ефективного лікування раку передміхурової залози» представили О.М. Ухаль, М.І. Ухаль та М.А. Таха (Одеса). Про аналіз операційних ускладнень циторедуктивної простатектомії доповіли С.П. Стьопушкін, В.П. Чайковський, В.А. Черніловський, Р.В. Соколенко (Дніпро).

Науковці ДУ «Інститут урології НАМН України» С.О. Возіанов, С.М. Шамраєв, М.Д. Соснін, А.А. Грицаюк, М.А. Рідченко, А.А. Леоненко зробили доповідь на тему «Вибір методу хірургічного лікування у хворих з локалізованим та місцево поширеним раком передміхурової залози». Про нові морфологічні критерії прогнозу перебігу раку передміхурової залози повідомили І.С. Шпонька і П.О. Гриценко (Дніпро). Останню доповідь «Практичне значення контролю рівня тестостерону при гормонотерапії раку передміхурової залози» озвучив М.В. Криштопа (Київ).

Шосте засідання відбулося під головуванням І.М. Антоняна, С.І. Баранніка, Г.В. Бачуріна, О.М. Ухаля, М.О. Довбиша. Тема засідання – «Сечокам'яна хвороба. Синдром нижніх сечових шляхів. Нові технології в урології». Доповідь «Ерекційна дисфункція на тлі андрогенного дефіциту. Як лікувати хворого» представив І.М. Антонян (Харків). Про результати хірургічного лікування стресового нетримання сечі у жінок було визначено у колективній доповіді «Трансобраторні слінгові операції, позалонна везикупексія і введення об'ємуютьоруючих агентів» С.О. Возіанова, С.М. Шамраєва, І.А. Бабюка, М.А. Рад-

ченка, Д.М. Шамраєвої (Київ). Гінекологічні аспекти нетримання сечі та його лікування було викладено у доповіді М.В. Медведєва (Дніпро) «Нетримання сечі у жінок. Погляд гінеколога». Актуальне питання терапії цукрового діабету були підняті у доповіді С.О. Борисюка, Ф.І. Костєва та О.В. Борисова «Гіоловий статус – критерій ефективності лікарських засобів при експериментальному гострому пієлонефриті на тлі цукрового діабету». Науковий колектив із Києва – С.В. Головка, О.В. Циц, А.А. Коберніченко, О.Ф. Савицький, І.Л. Троїцький, представили доповідь на тему «Застосування селективної артеріальної емболізації для зупинки кровотечі з нижніх сечовивідних шляхів у хворих на місцево поширену форму раку передміхурової залози». Питання консервативної терапії доброякісної гіперплазії передміхурової залози підняв у своїй доповіді В.П. Стусь (Дніпро).

Про аналіз результатів нової методики хірургічної корекції нетримання сечі у чоловіків доповіли колектив авторів з Харкова – В.М. Лісовий, Д.В. Шукін, О.А. Турчин, П.В. Мозжаков, А.І. Гарагатий, І.М. Антонян та В.А. Лійченко. Про визначення вітаміну D в осіб з кальцій-оксалатним нефролітіазом єдиної нирки розповіли С.О. Возіанов, А.І. Бойко та Д.І. Купрін (Київ). Про роль маркерів раннього uszkodження нирок при сечокам'яній хворобі доповіли Г.В. Бачурін та В.С. Коломєць. Доповідь на тему «Вибір малоінвазивного методу лікування у пацієнтів з каменем сечоводу» презентували В.І. Савенков, С.М. Колупаєв та Д.А. Ємець (Харків). «Можливості медикаментозної терапії, спрямованої на збільшення органів калитки та статевого члена у підлітків з вторинним гіпогонадізмом» розкрили у своїй доповіді В.П. Стусь, І.М. Русинко,

Є.А. Квятковський, М.Ю. Поліон, В.В. Коштура, В.Н. Корягін, Є.П. Українець, В.М. Краснов (Дніпро).

Після обіду відбулася доповідь колективу Г.В. Бачуріна зі співавторами «Педагогічні умови впровадження мультимедіа технології в освітній процес студентам медичних ВНЗ». Про актуальність проблеми обґрунтування метафілактики кальцій-оксалатного нефролітіазу з урахуванням гіперкристалурії доповіли В.В. Черненко, Д.В. Черненко, В.І. Савчук, Н.І. Желтовська, Ю.М. Бондаренко (Київ). Сучасний погляд на корекцію деформації статевого члена розкрили М.Г. Романюк та П.В. Аксьонов (Київ). Доповідь «Еректильна і ендотеліальна дисфункція, як дві сторони однієї медалі» представив О. Хелая (м. Тбілісі, Грузія). Про підходи до ефективної реабілітації після літотрипсії доповіли С.О. Возіанов, А.І. Бойко, Д.І. Купрін, А.О. Губарь, О.О. Кардонов (Київ). Про власний досвід застосування еластографії в комплексі з трансректальною біопсією в діагностиці захворювань доброякісної гіперплазії передміхурової залози розповіли С.В. Головка, Ф.З. Гайсенюк, О.Ф. Савицький, В.М. Кравчук. Остання доповідь конференції на тему «Наш досвід застосування пієлонефростомії за 10 років» була представлена В.П. Стусем, А.М. Фрідбергом, Е.О. Світличним, Е.П. Українцем, Д.І. Люлькою, О.О. Можейком (Дніпро). Після засідання відбулася активна дискусія. Робота конференції закінчилася прийняттям резолюції.

Конференція пройшла на високому науковому та організаційному рівні, завдяки великій роботі оргкомітету та особисто д-ру мед. наук, проф. В.П. Стусю – завідувачу кафедри ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України».